

Najważniejsze uwagi
do Projektu Uchwały Rady Miejskiej w Drezdenku w sprawie uchwalenia
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w miejscowości Stare Bielice

Treść niniejszego opracowania dotyczy planowanej inwestycji – budowy zakładu termicznego przetwarzania odpadów przemysłowych i niebezpiecznych w Starych Bielicach. Ponieważ jej realizacja może nastąpić w efekcie ewentualnego zatwierdzenia *Uchwały* przez Radę Miejską, zatem niniejsze uwagi muszą być traktowane jako odnoszące się do *Projektu Uchwały*.

Są one przygotowane w celu poszerzenia wiedzy radnych na temat inwestycji i, tym samym, ułatwienia podjęcia przez nich właściwej decyzji w sprawie projektu. Do takiego szczegółowego potraktowania problemu zostałem nieformalnie zobowiązany publiczną (co najmniej dwukrotną) wypowiedzią p. Burmistrza o oczekiwaniu na moją opinię w sprawie spalarni.

Moje stanowisko:

W oparciu o własną wiedzę i doświadczenie, szczegółową analizę dostępnych dokumentów i publikacji, opinie ekspertów oraz konsultacje

**sprzeciwiam się budowie zakładu termicznego przekształcania odpadów
przemysłowych i niebezpiecznych na działce nr 167 w Starych Bielicach**

oraz

**apeluję do radnych Rady Miejskiej i Burmistrza Drezdenka
o odstąpienie od dalszych działań prowadzących teraz i w przyszłości do
budowy spalarni odpadów przemysłowych i niebezpiecznych na terenie
gminy Drezdenko.**

Inwestycja ma charakter eksperymentalny, o budzącym wątpliwości przeznaczeniu. Jej lokalizacja jest sprzeczna z niektórymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony cennych obiektów przyrodniczych, wód powierzchniowych i podziemnych oraz bezpieczeństwa mieszkańców. Analizę zastrzeżeń przedstawiam w dalszej części opracowania i jestem gotów do zaprezentowania ich treści radnym podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej poświęconej dalszemu procedowaniu *Uchwały* w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Starych Bielicach.

Uzasadnienie stanowiska

I. Planowana inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Będzie to zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – zakład o zwiększonym ryzyku (ZZR) albo o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia awarii. Na jego terenie mają być gromadzone, a następnie przetwarzane niebezpieczne, szkodliwe dla środowiska i mieszkańców odpady przemysłowe – patrz: *Prognoza oddziaływania na środowisko* (w dalszej części zwana *Prognozą*).

II. Lokalizacja

1. Walory przyrodnicze

- a) Obszar gminy Drezdenko należy do najwartościowszych przyrodniczo fragmentów Polski Pn.-Zach. Bogactwo florystyczne i faunistyczne, a także malowniczość krajobrazu, wynika z położenia na pograniczu dwóch wielkich krain geobotanicznych – Wielkopolski i Pomorza. Północną część gminy zajmuje Puszcza Drawska z dużym udziałem siedlisk lasów liściastych, południową – Puszcza Notecka z dominującymi zbiorowiskami borowymi. Te rozległe, należące do największych w Polsce kompleksy leśne, oddzielone są od siebie szeroką Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką ze zbiorowiskami łąkowymi, łozowiskami, łęgami itp. Lasy zajmują ok. 66% powierzchni gminy.
- b) Wzdłuż Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej prowadzi jedna z najważniejszych tras wiosennych i jesiennych przelotów ptaków migracyjnych.
- c) Ok. 92-93% powierzchni gminy stanowią tereny objęte różnymi formami ochrony prawnej, które na zdecydowanej większości nakładają się na siebie – np. w granicach obszaru Natura 2000 „Puszcza Notecka” znajdują się także inne obszary Natura 2000 („Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej” i „Jeziora Gościmskie”), a także rezerваты przyrody, użytki ekologiczne i pomniki przyrody.
- d) Na terenie gminy znajduje się 6 obszarów Natura 2000, 6 rezerwatów przyrody, 3 obszary chronionego krajobrazu, 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy, 21 użytków ekologicznych i 35 pomników przyrody. Najbardziej wysunięty w kierunku północnym fragment gminy jest oddalony od południowej granicy Drawieńskiego Parku Narodowego o niespełna 7 km, a od jego otuliny o 1,5 km.

Komentarz. W *Prognozie* zamieszczone są błędne informacje dot. ww. zagadnień.

2. Położenie projektowanej inwestycji w granicach Obszaru Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” – PLB 320016 – OSO i jednocześnie na działce wydzielonej z Obszaru Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Drawskiej” – PLH 320046 – SOO pozostaje w kolizji z zapisami *Ustawy o ochronie przyrody*. W art. 33.1. *Ustawy* zapisano: *Zabrania się (...) podejmowania działań mogących (...) znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony danego obszaru Natura 2000 (...). Z kolei zapis art. 34.1. (...) wskazuje na możliwość omińnięcia zakazu, jeżeli (...) przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego (...) i wobec braku rozwiązań alternatywnych.* Czyli:

- a) chociaż możliwość znaczącego oddziaływanie na środowisko jest z góry zakładana (*Prognoza* str. 3, 11), to jednak
 - b) nadrzędny interes publiczny musi mieć postać co najmniej jednej z sześciu wartości: bezpieczeństwa prawnego, porządku publicznego, ochrony środowiska, ochrony zdrowia publicznego, ochrony moralności publicznej oraz wolności i praw innych osób (<http://www.lex.pl/akt/-/akt/interes-publiczny-w-prawie-stanowionym-i-orzecznictwie-trybunalu-konstytucyjnego>);
 - c) zatem tu nie ma nadrzędnego interesu publicznego – jest przede wszystkim interes prywatny;
 - d) lokalizacja jest sprzeczna z prawem i w związku z tym rozważania na temat rozwiązań alternatywnych oraz kompensacji przyrodniczej są bezprzedmiotowe.
3. Na wypadek awarii bezpieczna odległość, w linii prostej od granic planu, powinna wynosić co najmniej 2000 m od skupisk ludzkich i 1000 m od pojedynczych zagród; odległość ta nie jest zachowana:
- a) pojedyncze zabudowania są położone bliżej:
 - w osadzie Kaczory: na działce nr 243 oddalone są od granic planu o 670 m, na dz. 42 – o 875 m, na dz. 34 – o 944 m,
 - w miejscowości Stare Bielice: dz. 631 – o 451 m, dz. 321 – o 879 m;wszystkie ww. pojedyncze zabudowania (zagrody), oprócz położonej na dz. 631, znajdują się w terenie otwartym i od położonego wyżej od nich (na skarpie nadnoteckiej) planowanego zakładu nie są oddzielone żadnymi naturalnymi przeszkodami terenowymi
 - b) skupiska ludzkie też znajdują się bliżej niż 2000 m:
 - Bielice Nowe dz. 40 – 1620 m
 - Stare Bielice dz. 138 – 1570 m.

Komentarz: w *Prognozie* zamieszczone są nieprawdziwe informacje na ten temat.

III. Zagrożenia

Chociaż w kilku miejscach w *Prognozie* znajdują się zapewnienia o bezpieczeństwie technologicznym, to jednak w innych fragmentach dokumentu jest wyraźne powiedziane, że będzie to zakład o zwiększonym (ZZR) lub dużym (ZDR) ryzyku zagrożenia awarią.

Z udostępnianych oficjalnych raportów z funkcjonowania instalacji tzw. wysokiej technologii spalania (a w Europie są to na razie wyłącznie zakłady pilotażowe lub eksperymentalne) wynika, że nie został jeszcze rozwiązany problem ich wysokiej awaryjności. Awarie wynikają przede wszystkim z niedoskonałości technologii i sprawności urządzeń, eksperymentalnego charakteru inwestycji, błędu ludzkiego, niespodziewanych zjawisk atmosferycznych itp. Skutkuje to zamykaniem zakładów, mimo wcześniejszego ponoszenia bardzo wysokich kosztów budowy; patrz też dalej Uwagi IV.6.

Przyczyną wyłączenia instalacji i zamykania zakładów są także wyższe niż pierwotnie zakładano i przekraczające dopuszczalne normy ładunki emitowanych zanieczyszczeń gazowych.

Błędy w zabezpieczeniu składowanych odpadów, nieszczelności i nietrwałość ich opakowań, korozja lub mechaniczne uszkodzenia metalowych pojemników (beczek), mogą doprowadzać do skażenia gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza.

Katastrofie komunikacyjnej mogą ulegać środki transportu z niebezpiecznymi odpadami.

Skutki ekologiczne i ich zakres są trudne do przewidywania, a ze względu na charakter składowanych niebezpiecznych odpadów i ich przerabianie, zawsze będą groźne dla ludzi i przyrody.

1. Wody powierzchniowe i zaskórne

- a) W granicach działki znajdują się naturalne wypływy (źródła) wód zaskórnych (wg niektórych zaliczane do podziemnych). Wg *Prognozy* część działki pozostanie niezabudowana (wprowadzenie zieleni) i wypływające na powierzchnię wody zaskórne będą splukiwać zanieczyszczenia pyłowe, w tym także skumulowane w wierzchnich warstwach gleby; mogą to być także związki toksyczne. Przepływającym nieopodal (po zachodniej stronie) Strumykiem Mikołaja zanieczyszczenia te będą przedostawały się do Noteci. Podczas awarii z terenu zakładu po zboczach skarpy pradolinnej i następnie do rzeki także będą sływały wody zawierające zanieczyszczenia.
- b) Planowane procesy technologiczne będą wymagały odprowadzania do Noteci podgrzanej wody wykorzystywanej wcześniej do schładzania instalacji. Będzie to skutkowało zakwitami glonów, niedotlenieniem wody i procesami gnilnymi, zakłóceniem funkcjonowania ekosystemu rzeki itp. Doprowadzi to – w najlepszym przypadku – do intensywnego zarastania rzeki roślinami.
- c) Noteć jest szlakiem wędrówki ryb dwuśrodowiskowych na tarło w Drawie i Płocicznej (jednej z najwyższych wartości przyrodniczych Drawieńskiego Parku Narodowego); nb. projektowany zakład znajduje się w linii prostej w odległości ok. 17 km od południowych granic DPN.

2. Wody podziemne

- a) Planowana inwestycja leży nad Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych Nr 138 o głębokości ujęcia 30(!) m oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 127. Zbiorniki są oddzielone od powierzchni ziemi łatwo przepuszczalnymi polodowcowymi osadami piaszczysto-żwirowymi z domieszką gliny morenowej. Poprzez ujęcia głębinowe w Radowie czerpana jest z tych zbiorników woda dla mieszkańców Drezdenka i wielu okolicznych miejscowości. W okresach letnich już teraz sporadycznie zdarzają się jej niedobory.
- b) Woda na potrzeby zakładu (a z pewnością będą one bardzo duże) będzie pobierana także z tych podziemnych zbiorników. Wobec rosnącego zapotrzebowania na wodę ze strony sektora komunalnego i rolnictwa wymagających wód o najwyższej jakości, jej niedobory mogą być coraz większe, co odczuwają mieszkańcy.
- c) W przypadku awarii, kataklizmu pogodowego, uszkodzenia pojemników z odpadami lub ich niewłaściwego zabezpieczenia oraz nieszczelności systemów

zabezpieczających itp., woda z toksycznymi związkami chemicznymi może przesiąkać do gleby, a następnie do podziemnych zbiorników, powodując nieodwracalne skażenie wód. (Kilka lat temu miało miejsce bakteryjne skażenie wody. Jego przyczyną były przesiąkające z powierzchni ziemi do podziemnego zbiornika zanieczyszczenia z dawnej fermy zwierząt w Radowie.)

3. Powietrze

- a) Wbrew zapewnieniom przedstawicieli inwestora, nie jest jeszcze znana technologia bezemisyjnego unieszkodliwiania odpadów. Dotyczy to zarówno tradycyjnych spalarni rusztowych, jak i spalarni wysokotermicznych (tzw. nowoczesnej technologii – taka jest planowana w Starych Bielicach). Zawsze, chociaż o różnych ładunkach i mimo coraz doskonalszych zabezpieczeń, filtrów, monitoringu itd., do atmosfery przedostają się m.in.:
 - dioksyny zakłócające funkcjonowanie układu hormonalnego,
 - kancerogenne (rakotwórcze) furany i wielopierścieniowe związki aromatyczne.
- b) Mimo wysoce skutecznych zabezpieczeń mogą przedostawać się do atmosfery pyły (np. azbestu) i związki chemiczne bezpośrednio ze składowiska odpadów; mogą być one uwalniane także podczas transportu do zakładu i podczas przetwarzania na jego terenie.
- c) W rejonie pradoliny często obserwowane są zjawiska inwersyjne przejawiające się niskim zaleganiem mas powietrza (obrazem tego jest np. częste zamglenia doliny Noteci). Zanieczyszczenia emitowane z zakładu będą przenoszone nad sąsiadującą z nim pradolinę i przez większość dni w roku będą tam nisko zalegały lub będą przemieszczane wiatrem wzdłuż pradoliny.

4. Hałas

- a) Dla mieszkańców miejscowości znajdujących się na trasie przejazdu pojazdów przewożących odpady z pewnością dużą uciążliwością będzie wzmożony hałas komunikacyjny.
- b) Zapisy w *Prognozie* mówią o przewidywanych skutecznych zabezpieczeniach przed hałasem wywoływanym procesami technologicznymi, ale z pewnością nie będzie on całkowicie wytłumiony.
- c) W dolinie Noteci niemalże normalnością są zjawiska refrakcji zstępującej. Towarzyszą one inwersji (patrz wyżej – uwaga 3c) i przejawiają się m.in. znaczącym wzrostem słyszalności dalekich odgłosów. Np. mieszkańcy nawet południowych osiedli Drezdenka słyszą bardzo wyraźnie z odległości 2-3 km odgłosy przejeżdżających wieczorem i w nocy pociągów. W związku z tym – jeśli zakład powstanie – mieszkańcom miejscowości położonych na dnie pradoliny, a także gościom gospodarstw agroturystycznych (np. w Bielicach Nowych), zamiast odgłosów natury (szczególnie wieczorami i nocą), będzie towarzyszył uciążliwy hałas dobiegający z zakładu, w tym też wywołany transportem i rozładunkiem.

IV. Uwagi na temat planowanej inwestycji

1. Zapisy w *Prognozie*

- a) Na str. 3: (...) *planowana jest inwestycja celowa, która będzie polegać na budowie zakładu termicznego przetwarzania odpadów przemysłowych i niebezpiecznych (...) w ilości ok. 150 000 ton/rok z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej, a także oleju pirolitycznego i sadzy.*
- b) Na str. 3, 13 i 17 *Prognozy: Przetwarzanie odpadów będzie polegało na ich gazyfikacji w dwóch systemach: jeden system to gazyfikacja mieszana z połączeniem technologii pirolizy i gazyfikacji plazmowej oraz tzw. wityfikacji, a drugi (na str. 3 jest zapis druga) system będzie wykorzystywał jedynie technologię pirolizy.*

Komentarz. Są to tzw. nowoczesne technologie. Z zapisu powyższego (nb. skopiowanego z marketingowego anglojęzycznego folderu firmy oferującej budowę spalarni) nie wynika, czy chodzi tu o połączenie obu systemów stanowiących etapy jednego cyklu, czy będą to równoległe, ale niezależnie od siebie cykle, czy też – co wydaje się najbardziej prawdopodobne – są to systemy alternatywne, tzn. będzie działał albo jeden albo drugi. Zdecydowanie bardziej kosztochłonna, ale – przynajmniej teoretycznie – mniej emisyjna, czyli bardziej „ekologiczna” jest technologia plazmowa i właśnie tę technologię w opisie inwestycji niemal wyłącznie się eksponuje. W rzeczywistości może okazać się, że w najlepszym wypadku będzie ona stosowana równocześnie z innymi (mniej „ekologicznymi”, ale tańszymi), albo będzie stosowana tylko okazjonalnie bądź wcale. Dominować natomiast będzie technologia pirolizy.

2. Przedstawiciel inwestora (tajemniczego), p. Marek Szpendowski podczas spotkania z mieszkańcami Starych Bielic poinformował, że odpady będą pochodzić z okolicznych (???) ośrodków przemysłowych, tzn. ze Szczecina, Gdańska i in. A czy nie chodzi tu o to, że są wskazane miasta portowe, a odpady będą pochodzić z importu?
3. Inwestor (potencjalny) – nieznan. Zapytany o to przedstawiciel inwestora dawał wykrętne i niejasne odpowiedzi, mówił o konsorcjach itp., ale też bez wskazania konkretnej nazwy firm.
4. Odpady
 - a) Na stronach 40-58 *Prognozy* (załącznik Nr 2) znajduje się wykaz potencjalnych odpadów przetwarzanych na terenie zakładu, czyli wcześniej tu przywożonych i magazynowanych. Są to odpady przemysłowe i szpitalne. Znaczącą grupę stanowią odpady uznane (wg ministerialnego katalogu odpadów) za niebezpieczne; są wśród nich odpady o wysokiej toksyczności, groźne dla niemal wszystkich elementów przyrody oraz dla ludzi.
 - b) Większość spośród wymienionych odpadów nigdy nie powstawała i nie powstaje w zakładach nie tylko na terenie gminy Drezdenko, ale też i w tym rejonie kraju.
 - c) Zastanawiająca jest wzmianka na str. 29 *Prognozy*, o odpadach kopalnianych (!?), cyt: (...) *z możliwością przetwarzania odpadów pochodzących z różnego rodzaju kopalni (...)*. Przychodzi tu na myśl kopalnia soli koło Assen w Niemczech, która ma wielkie problemy z pozbyciem się składowanych w niej odpadów radioaktywnych.

5. Zapotrzebowanie na spalarnie odpadów przemysłowych i niebezpiecznych
- a) W Polsce rocznie wytwarzanych jest mniej niż 100 tys. ton odpadów przemysłowych i niebezpiecznych, przy czym
 - b) zdecydowana większość tych odpadów jest spalana na bieżąco (metodami mniej kosztownymi niż tu się proponuje, głównie w tzw. piecach obrotowych) przede wszystkim w spalarniach przyszpitalnych, przyzakładowych oraz w dwóch dużych spalarniach przemysłowych (Dąbrowa Górnicza i Gdańsk); spalarnie te mają możliwości spalania jeszcze większej ilości odpadów;
 - c) oprócz ww. na terenie Polski obecnie funkcjonuje wiele spalarni (niektóre z nich zostały uruchomione w ostatnich kilku latach), ale spalane są w nich głównie odpady komunalne, a nie przemysłowe i inne niebezpieczne;
 - d) na terenie Niemiec działa wiele spalarni stosujących różne technologie, ale nie typu pirolizy lub plazmowego zgazowania; spalarnie te nie wykorzystują całości swoich „mocy przerobowych”, chociaż zagospodarowują niemalże wszystkie przemysłowe i niebezpieczne odpady wytwarzane w tym kraju;
 - e) prawdopodobnie składowanie odpadów na terenie Polski jest mniej kosztowne niż na terenie Niemiec i innych krajów „zachodnich”.
6. Nowoczesne technologie
- a) Technologie reklamowane przez „akwizytorów marzeń” (określenie p. prof. G. Wielgosińskiego), czyli przedstawicieli różnych zagranicznych firm, mają być bardzo nowoczesne, bezpieczne, bezemisyjne oraz nie oddziałujące na środowisko i zdrowie ludzi. W rzeczywistości nie są sprawdzone w skali przemysłowej i posiadają przede wszystkim charakter pilotażowy lub eksperymentalny.
 - b) Działalność wielu spośród prototypowych instalacji stosujących metody pirolizy i zgazowania, budowanych w ostatnich kilkunastu latach, już została wstrzymana, a zakłady zostały zamknięte z powodu licznych awarii, wypadków (również śmiertelnych) lub niemożności dotrzymania norm emisji zanieczyszczeń. Przykłady: m.in. pierwsza instalacja pilotowa w Salzgitter (Niemcy), instalacja w Fürth k. Norymbergi, w Karlsruhe, we Freibergu, w Ansbach w Niemczech oraz w Fondotoce we Włoszech; zamknięto instalację pirolizy w niemieckim Hamm i we Francji w Arras. Wg dostępnych danych, obecnie na świecie – wyłącznie w Japonii – pracuje 7 instalacji stosujących technologię pirolitycznego zgazowania odpadów (technologia Thermostelect).
 - c) Instalacje plazmowe
 - W ostatnim czasie zamknięto m.in. prototypową spalarnię plazmową w Ottawie; przyczyna: seria awarii, przekraczanie dopuszczalnej wysokości ładunków emitowanych zanieczyszczeń oraz brak możliwości rozwiązania tego problemu;
 - obecnie w USA pracują tylko 2 spalarnie plazmowe – wykorzystywane są przez wojska lądowe (US Army) i marynarkę wojenną (US Navy) przede wszystkim do niszczenia broni chemicznej;

- niepewny jest los spalarni plazmowej w Dublinie; pierwotnie planowano jej uruchomienie w 2010 roku;
 - obecnie na świecie pracuje ok. 30 instalacji plazmowych, w których niszczy się takie niebezpieczne odpady, jak np. odpady medyczne, amunicja, azbest, PCB (pochodne bifenyłu) itp.; większość z nich to albo instalacje doświadczalne, albo o wydajności zdecydowanie mniejszej niż pierwotnie planowano, do tego jeszcze często ulegające awarii; ich „moc przerobowa” już na etapie planowania była zdecydowanie niższa niż zapowiadana dla spalarni w Starych Bielicach.
- d) Aktualnie na świecie pracuje tylko kilka instalacji przeznaczonych do wityfikacji, czyli zeszkliwienia w wysokiej temperaturze – 5 w Japonii oraz po jednej w Szwecji i Francji.
 - e) Nie są zgodne z prawdą zapewnienia o braku emisji szkodliwych zanieczyszczeń gazowych. We wszystkich rodzajach spalania następuje – chociaż w różnym stopniu – emisja dioksyn, furanów i wielopierścieniowych związków aromatycznych – patrz Uwaga III.3.
 - f) Liczne przykłady rozmiłania się z praktyką teorii na temat niezawodności nowoczesnych technologii spalania zamieszczone są w poważnym artykule z marca 2017 r. pt. *Waste Gasification & Pyrolysis: High Risk, Low Yield Processes for Waste Managementa raport*. Ten dyskredytujący nowoczesne spalarnie materiał jest dostępny na stronie internetowej <http://www.no-burn.org/wp-content/uploads/Waste-Gasification-and-Pyrolysis-high-risk-low-yield-processes-march-2017.pdf>.

VII. Korzyści, czyli... pobożne życzenia

1. Przedstawiciel inwestora, a za nim p. Burmistrz deklarują wpływ do budżetu gminy ponad 3 mln zł rocznie jako podatku od działalności zakładu oraz stworzenie ok. 120 miejsc pracy.
2. Spełnienie tych prognoz jest mało realne, ponieważ
 - a) podatek tej wysokości jest teoretycznie możliwy tylko w przypadku osiągnięcia przez zakład pełnej mocy produkcyjnej – przerobu 150 tys. ton/rok; chodzi o przerób, a nie składowanie;
 - b) w zakładzie o tak wysokiej technologii będą mogli być zatrudniani jedynie wysokiej klasy specjaliści – technicy spalania plazmowego i pirolizy; nie znam nikogo w naszym rejonie, kto posiadałby tak wysokie kwalifikacje.
3. W planie wydatków gminy będą musiały pojawić się nowe pozycje po stronie wydatków lub będzie musiała być podniesiona wysokość dotychczasowych, np.:
 - a) wkład własny gminy w permanentny remont dróg, którymi będzie poruszał się ciężki sprzęt budowlany (w trakcie budowy), a potem środki transportu dowożące w sposób ciągły odpady (dopóki nie powstanie ewentualna bocznicą kolejowa); są to, co prawda, drogi wojewódzkie, ale praktyka pokazuje, że Woj. Zarz. Dróg uzależnia remonty dróg od wniesienia przez gminę wsparcia finansowego, jako tzw. wkładu własnego;
 - b) teren przestanie być atrakcyjny turystycznie i w związku z tym zmniejszą się wpływy do budżetu gminy z tytułu podatków m.in. od usług turystycznych;

- c) pojawią się żądania odszkodowań za utratę dochodów z tytułu prowadzonej dotychczas działalności agroturystycznej;
- d) zmniejszy się wartość działek.

Komentarz. Jest mało prawdopodobne, aby ostateczny bilans zysków i strat finansowych był korzystny dla budżetu gminy.

VIII. Wnioski

1. Tereny gminy Drezdenko i przyległych gmin mają bardzo wysokie wartości przyrodnicze, są pozbawione uciążliwego przemysłu. Byłoby wielkim błędem (aczkolwiek nasuwa się bardziej radykalne określenie) wyrażanie zgody na wprowadzanie tu inwestycji wybitnie przemysłowej, której działalność opiera się na składowaniu i przetwarzaniu niebezpiecznych odpadów pochodzących z zewnątrz. Do tego jeszcze instalacje te są zagrożone poważnymi awariami.
2. Ewentualną budowę i uruchomienie takiej spalarni w okolicach Drezdenka należy traktować jako eksperyment wielce ryzykowny i niebezpieczny dla środowiska i ludzi.
3. Propozycja inwestora (tajemniczego) nie ma nic wspólnego z interesem publicznym – jest interesem prywatnym, a jej złożenie burmistrzowi i samorządowi gminy wynika prawdopodobnie z przekonania o braku świadomości u mieszkańców na temat potencjalnych zagrożeń.
4. Propozycje budowy instalacji tzw. nowych technologii spalania odpadów przemysłowych i niebezpiecznych, czyli opartych na pirolizie, zgazowaniu, plazmie itp. oraz zapewnienia o ich doskonałości w stosunku do instalacji klasycznych mają charakter „myślenia życzeniowego”. Na razie w Europie nie ma jeszcze sprawnej instalacji tego typu o wydajności przemysłowej.
5. Aby uwiarygodnić dobre intencje inwestora, lansuje się zapewnienia, że projekt będzie finansowany ze środków Unii Europejskiej. Jednak należy pamiętać, że realizacja projektów współfinansowanych przez UE wymaga stosowania technologii sprawdzonych i niezawodnych, a ten projekt do takich nie należy.
6. Wymienione wyżej przyczyny, bardzo wysokie koszty planowanej inwestycji, brak rzetelnej informacji i niedomówienia na temat prawdziwego inwestora oraz doniesienia prasowe uzasadniają niepokój, że w rzeczywistości całe przedsięwzięcie może ograniczyć się do wykopania przysłowiowej „dziury w ziemi” i stworzenia obok niej kolejnego składowiska ogromnych ilości niebezpiecznych (o wysokiej toksyczności) odpadów przemysłowych, których utylizacja w innych krajach nie jest możliwa albo bardzo kosztowna.

IX. Podstawy opracowania

1. Dokumenty udostępnione przez Urząd Miejski.
2. Bezpośrednie konsultacje z wybitnymi specjalistami z zakresu spalania i utylizacji odpadów – m.in. prof. dr hab. Grzegorz Wielgosiński (Wydz. Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska Politechniki Łódzkiej).
3. Opinie ekspertów – m.in. dr Artur Jerzy Badyda (Politechnika Warszawska) oraz prof. dr hab. Piotr Skubała (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – patrz relacja PolsatNews ze Starych Bielic 10.10.2017.

4. Publikacje tematyczne, m.in.:

- Brzeski Z. 2011. Dioksyny i furany w środowisku i ich wpływ na organizm. *Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu* 17 (3): 161-164.
- Kobel P., Mączka T. 2009. Zastosowanie plazmy niskotemperaturowej w technice spalania. *Archiwum Spalania* 9 (3/4): 161-180.
- Krawczyk Z. 2011. Spalanie odpadów – konieczność czy optymalne rozwiązanie? *Chemik* 65 (8): 727-745.
- Marchwińska E., Budka D. 2005. Problem odpadów w aspekcie zdrowia publicznego. *Mat. Konf. VII Ogólnopolskiej Sesji Popularnonaukowej „Środowisko a zdrowie – 2005”*, Częstochowa.
- Wielgosinski G. 2009. Emisja dioksyn z procesów termicznych i metody jej ograniczania. PAN, Oddz. w Łodzi, Łódź.
- Wielgoński G. 2011. Dlaczego spalarnia odpadów? *Roczn. Nauk. Wydz. Zarządz. w Ciechanowie* 1-4 (V);
- Wielgoński G. 2011. Przegląd technologii termicznego przekształcania odpadów. *Nowa Energia* 1/2011: 55-57.
- <http://www.no-burn.org/wp-content/uploads/Waste-Gasification-and-Pyrolysis-high-risk-low-yield-processes-march-2017.pdf>

Z ostatniej chwili: W *Gazecie Lubuskiej* z dnia 4-5 listopada 2017, na str. 20-21 jest zamieszczony artykuł o kulisach i skutkach powstawania składowisk niebezpiecznych odpadów w różnych miejscowościach naszego województwa.